

**Protokół z XV posiedzenia
Międzyresortowego Zespołu do spraw Materiałów Niebezpiecznych Zalegających
na Obszarach Morskich Rzeczypospolitej Polskiej**

3 grudnia 2025 r.

Spotkanie w formie telekonferencji

1. Otwarcie posiedzenia i powitanie uczestników

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury spotkaniu przewodniczyła Pani Natalia Zając – Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Infrastruktury.

Przewodnicząca powitała nowego przedstawiciela Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Pana Marcina Westphala, Zastępcę Dyrektora Narodowego Muzeum Morskiego w Gdyni.

2. Przyjęcie porządku obrad

Porządek obrad przyjęty bez zmian.

3. Podsumowanie prac nad projektem „Analizy ryzyka dla ludności związanego z zagrożeniami wynikającymi z zalegania materiałów niebezpiecznych w obszarach morskich RP”. (MSWiA)

Przedstawiciel MSWiA podziękował Członkom Zespołu za zaangażowanie w dopracowanie projektu analizy. Zaakceptowany dokument zostanie przekazany do wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za zwalczanie zagrożeń i zanieczyszczeń środowiska morskiego, urzędów wojewódzkich województwa zachodniopomorskiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego oraz Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (RCB).

Przewodnicząca zwróciła się do Członków Zespołu z prośbą o akceptację analizy i zgodę na jej publikację na stronie internetowej dedykowanej Zespołowi. Nie zgłoszono sprzeciwu ani dodatkowych uwag do opracowanego dokumentu; został on zaakceptowany i będzie opublikowany oraz przekazany do podmiotów wskazanych przez Przedstawiciela MSWiA.

Przedstawiciel MON podziękował za opracowanie analizy. Zwrócił uwagę, że raport opracowywany na jej podstawie przez RCB powinien być uzgodniony w trybie obiegowym przez podmioty, których będzie dotyczył. W ten sposób Członkowie Zespołu mogliby zweryfikować jego treść w odniesieniu do działań realizowanych przez Zespół. Dobrym przykładem takiej współpracy było przygotowanie wspólnego stanowiska Zespołu na posiedzenie Sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, którego przebieg i wnioski zostaną omówione w pkt 5.

Przewodnicząca Zespołu zwróciła się do Członków, którzy zostaną uwzględnieni w procesie uzgadniania treści raportu RCB o udostępnienie projektu dokumentu Sekretarzowi Zespołu w celu przekazania pozostałym Członkom i umożliwienia im zaopiniowania raportu.

Przedstawiciel MSWiA poinformował, że twórcami raportów cząstkowych składających się na raport RCB są departamenty i biura właściwe ds. bezpieczeństwa poszczególnych resortów. W związku z tym zaapelował do Członków Zespołu o zwrócenie się do dyrektorów tych jednostek

organizacyjnych o przekazywanie w ramach swoich resortów istotnych kwestii mających znaczenie dla bezpieczeństwa Państwa, które mogą być zawarte w raporcie.

4. Podsumowanie przebiegu i omówienie wniosków z ćwiczenia pk. BAŁTYK 2025. (MSWiA)

Przedstawiciel MSWiA podziękował za udział w pierwszym tego typu ćwiczeniu. Dotychczasowe działania realizowane były na poziomie regionalnym. MSWiA oczekuje, że podmioty biorące udział w ćwiczeniu prześlą swoje wnioski i rekomendacje do 15 grudnia 2025 r. Na ich podstawie zostaną przygotowane wnioski końcowe, które MSWiA prześle uczestnikom ćwiczenia i Radzie SAR.

Zagadnienia omawiane podczas ćwiczenia potwierdziły, że Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa nie posiada wystarczających sił i środków do prowadzenia długotrwałej akcji o dużym zakresie obszarowym, a służby Sił Zbrojnych mogą działać jedynie na zasadzie interwencyjnej – jako wsparcie dla właściwych służb. Kolejne zidentyfikowane problemy to brak zdolności prognozowania przemieszczania się zanieczyszczeń na obszarach morskich oraz ograniczony zakres zdolności portowych straży pożarnych. Ustalono również, że Krajowy Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego wymaga rewizji pod kątem ewentualnej aktualizacji.

Przewodnicząca podziękowała MSWiA za zorganizowanie ćwiczenia w sposób kompleksowy oraz poinformowała, że uwagi obu wydziałów Departamentu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej MI zaangażowanych w ćwiczenie będą przekazane wspólnie.

Przedstawiciel MON zwrócił uwagę, że ćwiczenia tego rodzaju powinny odbywać się regularnie z częstotliwością raz w roku lub raz na dwa lata. Oprócz sprawdzenia możliwości służb ćwiczenia powinny wskazać, jakich rozwiązań systemowych brakuje – zarówno jeżeli chodzi o rozwiązania prawne, jak i w wymiarze praktycznym. Jednocześnie, dysponując wnioskami z ćwiczenia, Członkowie Zespołu mogą podjąć prace nad wypracowaniem rozwiązań systemowych.

5. Podsumowanie przebiegu posiedzenia Sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. (Członkowie Zespołu)

Przewodnicząca poinformowała o przebiegu posiedzenia Komisji, które odbyło się 20 listopada 2025 r.

Przedstawiciel MI przekazał informację na temat działań realizowanych przez Zespół, której treść była uzgodniona z Członkami Zespołu. Postowie zwrócili uwagę na konieczność wykorzystywania danych, które już są w posiadaniu administracji publicznej, instytutów naukowych i przedsiębiorców. Ponadto podnieśli kwestię potrzeby badania wraków zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi i prowadzenia monitoringu stanu środowiska morskiego. Przedstawiciel MI poinformował, że prowadzenie badań i monitoringu jest niezbędne w celu monitoringu zagrożeń, oceny ich stanu (stabilnego, wzrastającego lub malejącego). Badania realizowane w ramach projektu finansowanego z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) realizują rekomendacje opracowane przez Międzyresortowy Zespół do spraw zagrożeń wynikających z zalegających w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych, zatwierdzone przez Radę Ministrów. Ponadto, na wniosek Komisji, przedstawiciel MI zobowiązał się do przekazania pisemnej informacji na temat kosztów inwestycji KPO.

Przedstawiciel MON wyraził zadowolenie z przebiegu Komisji oraz wcześniejszego uzgodnienia wspólnego stanowiska Zespołu. Realizacja działań mających na celu rozpoznanie dna morskiego i monitoringu umożliwi zajęcie się problemem zatopionych materiałów niebezpiecznych w sposób systemowy, a nie tylko interwencyjny. Należy pamiętać o tym, że termin zatopione materiały niebezpieczne odnosi się nie tylko do bojowych środków trujących (BST), ale również do broni konwencjonalnej i wraków z substancjami ropopochodnymi. Takie stanowisko powinno być przekazywane Sejmowej Komisji podczas kolejnych posiedzeń dedykowanych zatopionym materiałom niebezpiecznym.

Przedstawiciel GIOŚ przedstawił stanowisko Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. „W związku ze stanowiskiem Pana Kacpra Płażyńskiego, Pośta na Sejm X kadencji, Przewodniczącego Sejmowej Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, dotyczącego celowości prowadzenia monitoringu substancji niebezpiecznych zalegających na dnie obszarów morskich RP GIOŚ informuje jak poniżej. GIOŚ podtrzymuje zamiar realizacji programu monitoringu środowiska wód morskich w zakresie substancji mogących się uwalniać z bojowych środków trujących lub z paliwa z wraków statków, jednakże realizacja tego zadania będzie uzależniona od przyznania środków na ten cel. Niemniej jednak, w związku z limitem środków finansowych przeznaczonych na Państwowy Monitoring Środowiska, które są niewystarczające do pełnej realizacji badań we wszystkich wymaganych prawem komponentach środowiska oraz wobec faktu stabilnej sytuacji bojowych środków trujących, GIOŚ będzie zmuszony rozważyć potencjalne ograniczenie zadania w najbliższym okresie i przeniesienie środków na inne, bardziej pilne i aktualne pod względem zmian środowiskowych zadania. Mając na uwadze fakt, że monitoring stanu środowiska wód morskich w zakresie substancji niebezpiecznych zalegających na dnie obszarów RP jest działaniem, które Międzyresortowy Zespół ds. Materiałów Niebezpiecznych Zalegających na Obszarach Morskich RP rekomenduje jako środek realizacji zadań wyznaczonych ministrowi ds. klimatu przez Radę Ministrów, GIOŚ zwraca się do Zespołu o wystąpienie do Ministra Finansów z prośbą o wyasygnowanie kwoty 430.000 zł brutto z budżetu Państwa na 2026 r. na wykonanie monitoringu w zakresie zgodnym z projektem II aktualizacji Programu Monitoringu Wód Morskich. Jednocześnie GIOŚ podjął inicjatywę legislacyjną zmiany ustawy o inspekcji ochrony środowiska zwiększające limity z NFOŚiGW na wykonywanie PMŚ. W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą o wsparcie GIOŚ w odpowiednim czasie w procesie uzgodnień międzyresortowych ww. projektu.”

Przedstawiciel GIOŚ powiedział, że może również przekazać Członkom Zespołu dodatkowe informacje w tym zakresie. Przewodnicząca podziękowała za wygłoszenie stanowiska GIOŚ i poprosiła o przekazanie go na piśmie wraz z ww. dodatkowymi informacjami. Zespół wypracuje wspólną pisemną odpowiedź do GIOŚ.

Przedstawiciel MON przypomniał, że kwestia poparcia GIOŚ w pozyskaniu finansowania na prowadzenie monitoringu zatopionych materiałów niebezpiecznych pojawiała się już wcześniej w dyskusjach Zespołu. Wyraził poparcie dla przekazania przez GIOŚ stanowiska w formie pisemnej. Podkreślił, że ze względu na kończący się już rok 2025 istotna jest kwestia czasu – sprawa powinna zostać rozważona w możliwie krótkim terminie.

Przewodnicząca zgodziła się z tym, że termin jest istotny. Natomiast z uwagi na wysokość potrzeb finansowych członkowie Zespołu muszą mieć odpowiednio dużo czasu na przeanalizowanie wszystkich aspektów sprawy i wypracowanie spójnego stanowiska akceptowalnego dla wszystkich resortów.

Przedstawiciel GIOŚ poinformował, że stanowisko w formie pisemnej zostanie skierowane do Członków Zespołu.

Przedstawiciel MSWiA podkreślił, że w przypadku wnioskowania do MF o wyasygnowanie dodatkowych środków, kluczowe będzie przygotowanie dobrego uzasadnienia i opisu metodologii badań. Uzasadnienie można uzupełnić o kwestię działań intencjonalnych wykorzystujących zatopione materiały niebezpieczne w sposób szkodliwy dla Państwa, ukierunkowanych na celowe skażenie środowiska.

Przewodnicząca dodała, że ważne będzie również uwzględnienie w takim piśmie wyliczeń uzasadniających, dlaczego wnioskowana kwota ma taką a nie inną wysokość.

Przedstawiciele urzędów morskich (UM) zadeklarowali, że w celu ułatwienia realizowania monitoringu mogą rozważyć udostępnienie nieodpłatnie jednostek pływających będących w posiadaniu urzędów. Jednak są to jednostki stosunkowo małe, mogące bezpiecznie pływać w akwenach ostoniętych. Nie ma możliwości dołynięcia nimi do skrajnych punktów pobierania prób, np. w okolicach Bornholmu.

Przedstawiciel UM w Szczecinie zaproponował skoordynowanie monitoringu z badaniami prowadzonymi w ramach inwestycji na obszarach morskich.

Przewodnicząca przypomniała, że jednostki UM w pierwszej kolejności realizują statutowe zadania UM, zatem ich udostępnienie GIOŚ jest możliwe jedynie „przy okazji” realizowania tych czynności. Natomiast zgodnie z przepisami ustawy o obszarach morskich RP i administracji morskiej istnieje możliwość zgłoszenia polskiego przedstawiciela do badań prowadzonych na polskich obszarach morskich, zatem można zgłosić przedstawiciela GIOŚ i skorzystać z takiego rejsu.

6. Przedstawienie informacji nt. opracowania jednolitego, zbiorczego zestawienia wszystkich prac badawczych i naukowych realizowanych w odniesieniu do materiałów niebezpiecznych zatopionych w polskich obszarach morskich, zawierającego zarówno dane dotyczące projektów (badań naukowych) już zrealizowanych, jak i planów takiej działalności. (MNiSW)

W związku z nieobecnością przedstawiciela MNiSW punkt został przełożony na następne posiedzenie Zespołu.

Przedstawiciel MSWiA zaproponował skierowanie kolejnego pisma do MNiSW.

Przewodnicząca zaproponowała nawiązanie w piśmie do wniosków z wyżej omawianej Komisji Sejmowej. Należy korzystać z posiadanej już wiedzy, w tym wyników badań. Bez zrealizowania przez MNiSW zadania, jest to znacznie utrudnione.

Przedstawiciel MON przypomniał, że temat zaangażowania MNiSW był już niejednokrotnie omawiany na posiedzeniach Zespołu. Zostanie również uwzględniony przy opracowywaniu sprawozdania rocznego z prac Zespołu.

7. Przedstawienie informacji na temat wspierania badań naukowych i innowacji w obszarze tematycznym w ramach istniejących narzędzi i programów realizowanych przez podległe MNiSW agencje finansujące badania naukowe. (MNiSW)

W związku z nieobecnością przedstawiciela MNiSW punkt został przełożony na następne posiedzenie Zespołu.

8. Podsumowanie prac nad projektem analizy POWM w zakresie zatopionych materiałów niebezpiecznych oraz przygotowanie rekomendacji działań wymagających podjęcia przez Zespół. (MI/DGW)

Przedstawiciel MI/DGW podziękował za przekazane uwagi i poinformował, że projekt jest już na ukończeniu i na początku przyszłego tygodnia zostanie przekazany do Członków Zespołu w swojej ostatecznej wersji.

9. Przedstawienie informacji na temat stworzenia bazy kontaktowej podmiotów i instytucji potencjalnie zaangażowanych w temat materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich RP. (MI/DGW)

Przedstawiciel MI/DGW poinformował, że projekt stworzenia bazy wymaga nieco więcej czasu na dopracowanie, ale do końca roku powinien zostać ukończony.

10. Przedstawienie informacji nt. opracowania wytycznych / stworzenia najlepszych praktyk w zakresie oceny wpływu działań związanych z usuwaniem wraków, substancji ropopochodnych, amunicji konwencjonalnej i chemicznej z Morza Bałtyckiego na ekosystem morski, ze szczególnym uwzględnieniem ssaków morskich i ichtiofauny, stanowiących podstawę do dalszych prac nad opracowaniem konkretnych działań minimalizujących negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska morskiego. (MKiŚ/RDOŚ)

Przedstawiciel RDOŚ przedstawił informacje dotyczące postępów w realizacji zadania. Aktualnie projekt wytycznych jest w uzgodnieniach w GDOŚ. Na następne posiedzenie najprawdopodobniej będzie gotowa jego ostateczna wersja.

Przewodnicząca zapytała czy przegląd dokumentów obejmuje obszar we właściwości RDOŚ w Gdańsku, ponieważ tam buduje się większość morskich farm wiatrowych. Z przedstawionej informacji wynikało, że w decyzjach środowiskowych jest zawsze ujęty obowiązek usunięcia wszystkich znalezionych niewybuchów – czy zawsze tak jest, czy może również pozostawić taki obiekt i obserwować? Przedstawiciel RDOŚ poinformował, że w decyzjach RDOŚ w Gdańsku ujęta jest zazwyczaj ogólna informacja o obowiązku podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami. Warunki w decyzjach RDOŚ w Szczecinie są bardziej precyzyjne i dlatego zostały uwzględnione w wytycznych. Dokument może zostać poszerzony o informacje dotyczące decyzji RDOŚ w Gdańsku. Przewodnicząca wskazała, że byłoby to dobre rozwiązanie. W odniesieniu do drugiego pytania Przewodniczącej przedstawiciel RDOŚ poinformował, że w pierwszej kolejności zaleca się ominięcie zatopionej broni, a jeśli nie ma takiej możliwości i obiekt musi zostać usunięty, to warunki decyzji wskazują środki mitygujące dla tego działania.

11. Przedstawienie informacji na temat zebrania dotychczasowych danych (m.in. z postępowań administracyjnych, w tym raportów, zapisów decyzji) odnośnie do zastosowania środków mitygujących dot. fauny morskiej ze szczególnym uwzględnieniem ssaków morskich oraz ichtiofauny w przypadku detonacji materiałów wybuchowych na morzu. (MKiŚ/RDOŚ)

Przedstawiciel RDOŚ poinformował, że w zeszłym miesiącu do Członków Zespołu został przesłany dokument zawierający informacje na temat zebrania dotychczasowych danych (m.in. z postępowań administracyjnych, w tym raportów, zapisów decyzji) odnośnie do zastosowania środków mitygujących dot. fauny morskiej ze szczególnym uwzględnieniem ssaków morskich oraz ichtiofauny w przypadku detonacji materiałów wybuchowych na morzu.

12. Przedstawienie informacji dotyczących międzyresortowej koordynacji i wymiany informacji dot. realizacji działań wymagających udziału partnerów międzynarodowych lub wykraczających poza polskie obszary morskie i przygotowanie informacji nt. prac podejmowanych na forach międzynarodowych. (MSZ)

Przedstawiciel MSZ poinformował, że nie posiada informacji we wskazanym zakresie do przekazania Członkom Zespołu.

Sekretarz Zespołu poinformował o planowanym na 9 grudnia 2025 r. posiedzeniu Grupy eksperckiej ds. zrównoważonej gospodarki morskiej Rady Państw Morza Bałtyckiego (EGSME CBSS). Będzie ono poświęcone tematyce materiałów niebezpiecznych w Morzu Bałtyckim, zgodnie z przyjętymi priorytetami polskiego przewodnictwa w RPMB. Sekretarz Zespołu, który weźmie udział w tym posiedzeniu, przekaze informacje o przebiegu spotkania po jego zakończeniu.

13. Przedstawienie aktualnych informacji na temat prowadzenia, w związku z rozwojem morskiej energetyki wiatrowej na Morzu Bałtyckim, kwartalnego monitoringu aktywności spółek nadzorowanych przez MAP w obszarze znajdowania oraz identyfikacji materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej oraz monitorowania ich usuwania przez właściwe podmioty w oparciu o informacje pozyskane ze spółek, nadzorowanych przez MAP, realizujących projekty budowy morskich farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim. (MAP)

Przedstawiciel MAP poinformował, że w III kwartale 2025 r. w związku z działalnością na obszarach morskich RP spółek nadzorowanych przez MAP nie zidentyfikowano, a w związku z tym nie wydobyto i nie przeprowadzono neutralizacji obiektów opisanych jako materiały niebezpieczne (w tym UXO).

14. Przedstawienie informacji na temat sprawdzenia obszarów historycznych zagród minowych w rejonie portu Kołobrzeg w zakresie występowania przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych (PWiN) pochodzenia militarnego oraz prowadzenia i aktualizacji przez BHMW zintegrowanych baz danych obiektów podwodnych, w tym zidentyfikowanych zatopionych obiektów/materiałów niebezpiecznych, zaklasyfikowanych pod kątem stopnia stwarzanego przez nie zagrożenia. (MON)

Przedstawiciel MON poinformował, że w porozumieniu z Marynarką Wojenną będzie przekazywał szersze dane dotyczące identyfikacji, wydobywania i neutralizacji zatopionej broni. W 2025 roku 8. Flotylla Ochrony Wybrzeża (8FOW) zrealizowała prace w porcie Kołobrzeg na podstawie umowy na realizację specjalistycznych usług wojskowych – prace zostały zakończone (wskazany w umowie termin realizacji to 31 grudnia 2025 r.). W 2025 roku 8FOW w ramach świadczenia specjalistycznych usług wojskowych zrealizowała łącznie ponad 90 zgłoszeń obejmujących neutralizację ponad 6480 różnego rodzaju materiałów wybuchowych. 3. Flotylla Ochrony Wybrzeża zrealizowała w tym okresie 169 zgłoszeń obejmujących neutralizację ponad 5800 różnego rodzaju materiałów wybuchowych.

We wrześniu został uruchomiony rejestr zatopionych materiałów niebezpiecznych prowadzony przez Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej (BHMW), w którym znajduje się m.in. informacja o 1 obiekcie BŚT na obszarach morskich RP.

15. Przedstawienie informacji na temat przygotowania przez resort Obrony Narodowej we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii, informacji dotyczącej ram prawnych

odnoszących się do znalezionej starej i porzuconej (w tym zatopionej) broni chemicznej. (MON i MRiT)

Przedstawiciel MON poinformował, że prace nad dokumentem są bliskie zakończenia. Tekst został uzgodniony, a obecnie są realizowane ostatnie prace redakcyjne. Do 19 grudnia 2025 r. informacja zostanie przesłana do Sekretarza Zespołu. Materiał stanowi oficjalne stanowisko MON i MRiT i jest wykładnią prawną w kwestii znalezionej starej i porzuconej (w tym zatopionej) broni chemicznej.

Przedstawiciel MRiT potwierdził informacje przekazane przez MON.

16. Przedstawienie informacji na temat realizacji monitoringu Morza Bałtyckiego w polskich obszarach morskich zgodnie z aktualizacją Programu Monitoringu Wód Morskich, w tym substancji mogących potencjalnie pochodzić z uwalniania z zatopionej broni chemicznej lub paliwa z wraków. (MKiŚ/GIOŚ)

Przedstawiciel GIOŚ poinformował, że 28 listopada 2025 r. wpłynęło do GIOŚ sprawozdanie z wykonanego programu badań zgodnie z aktualizacją Programu Monitoringu Wód Morskich (PMWM). Obecnie procedowana jest nowa umowa, w ramach której zostaną przekazane wyniki PMWM.

17. Przedstawienie informacji na temat wykonania oceny stanu środowiska polskich obszarów morskich z uwzględnieniem substancji mogących potencjalnie pochodzić z uwalniania z zatopionej broni chemicznej lub paliwa z wraków. (MKiŚ/GIOŚ)

Przedstawiciel GIOŚ poinformował, że ocena stanu środowiska polskich obszarów morskich została wykonana w ostatnim etapie umowy na monitoring w latach 2022-2025. Odbiór odbędzie się 8 grudnia 2025 r.

18. Przedstawienie informacji na temat opracowania projektu drugiej aktualizacji Programu Monitoringu Wód Morskich, w tym w zakresie substancji mogących potencjalnie pochodzić z uwalniania z zatopionej broni chemicznej lub paliwa z wraków. (MKiŚ/GIOŚ)

Przedstawiciel GIOŚ poinformował, że projekt drugiej aktualizacji PMWM ma zakres zgodny z informacjami przedstawionymi podczas XIII posiedzenia Zespołu. W najbliższym czasie dokument zostanie przełożony GIOŚ do akceptacji w celu skierowania projektu do konsultacji społecznych.

Przewodnicząca poprosiła Przedstawiciela GIOŚ o przekazanie Sekretarzowi Zespołu krótkiej notatki na temat zrealizowanych zadań z planu działań Zespołu na rok 2025 do uwzględnienia w sprawozdaniu rocznym Zespołu.

19. Przedstawienie informacji na temat analizy dostępnych danych na temat wraków statków zalegających na obszarach morskich wód wewnętrznych RP w celu wskazania tych, które, ze względu na potencjalne zagrożenie dla środowiska, należałoby zbadać w pierwszej kolejności. (MI/DGMIŻŚ)

Przedstawiciel MI/DGMIŻŚ poinformował, że ze względów formalnych przetarg nie został zakończony wyborem wykonawcy analizy. W związku z tym DGMIŻŚ wystąpił do potencjalnych źródeł informacji (podmiotów administracji publicznej, muzeów o tematyce morskiej, instytutów naukowych oraz stowarzyszeń i fundacji zajmujących się wrakami) z prośbą o udostępnienie danych. Liczba otrzymanych informacji jest mała. Ostatnia odpowiedź wpłynęła 28 listopada

2025 r. Otrzymane informacje są obecnie analizowane, a opracowane wnioski zostaną przekazane jak najszybciej, najprawdopodobniej w pierwszym kwartale 2026 r.

20. Przedstawienie aktualnego stanu realizacji inwestycji wykonywanej w ramach KPO, dedykowanej zatopionym materiałom niebezpiecznym. (UM w Gdyni)

Przedstawiciel UM w Gdyni poinformował, że prace są prowadzone równolegle w czterech lokalizacjach. Mimo niewielkich opóźnień nie istnieje zagrożenie niedotrzymania terminów – zakończenie prac planowane jest na koniec marca 2026 r. Najbardziej zaawansowana jest realizacja zadań na wraku statku Stuttgart. Tutaj przewiduje się zakończenie do 31 stycznia 2026 r. Dla tej lokalizacji wykonawca przekazał projekt pierwszej części raportu. Członkowie Zespołu zostaną poproszeni o przekazanie swojego stanowiska dla tego raportu oraz pozostałych raportów z prac. Być może będzie potrzebna dodatkowa redakcja i ujednolicenie planów neutralizacji.

Przedstawiciel MON zadeklarował wsparcie w pracy nad ostatecznym kształtem raportów i planów neutralizacji. Wskazał, że będzie to istotny materiał do ukierunkowania dalszych prac Zespołu.

Przedstawiciel UM w Gdyni przekazał dodatkową informację, że w trakcie badań Wykonawcy znaleźli kilka wraków oraz niewybuchy wokół wraku statku Stuttgart.

Przedstawiciel NMM wyraził zainteresowanie wynikami projektu.

21. Omówienie kwestii danych opublikowanych w portalu HELCOM Map and data service <https://maps.helcom.fi/website/mapservice/> oraz wniosków z ostatniego posiedzenia HELCOM EG SUBMERGED. (MI/DGMIŻŚ)

Sekretarz Zespołu przekazał najważniejsze wnioski z posiedzenia grupy HELCOM EG SUBMERGED. Na następnym posiedzeniu grupy będzie przedstawienie informacji przez każdą ze Stron Konwencji na temat sposobu zarządzania problematyką zatopionej broni (priorytetyzacja, technologie, koszty). Treść zostanie przygotowana w porozumieniu z Członkami Zespołu. W 2026 r. będzie aktualizowany dokument HELCOM Thematic Assessment on Hazardous Submerged Objects – część dedykowana zatopionej broni. Sekretarz Zespołu prześle projekt z prośbą o nanoszenie uwag w trybie rejestracji zmian. Podczas spotkania grupy ponownie poruszono kwestię umowy w sprawie udostępniania informacji na temat zatopionej broni. Zgodnie z wcześniejszymi wytycznymi Zespołu Sekretarz poinformował, że ze względów bezpieczeństwa Polska nie podpisze takiej umowy. Sprawa będzie dalej omawiana na planowanym na wiosnę posiedzeniu IC WG SEA-BASED PRESSURES 7-2026. Do 18 grudnia 2025 r. strony mają zgłosić uwagi do aneksu określającego sposób udzielania informacji. Sekretarz poprosił przedstawiciela MON o rozważenie treści aneksu oraz ankiety w tej sprawie. Sekretarz prześle Członkom Zespołu informację ze spotkania grupy.

Sekretarz Zespołu zwrócił uwagę, że w portalu HELCOM Map and data service <https://maps.helcom.fi/website/mapservice/> opublikowane są informacje na temat zatopionych materiałów niebezpiecznych, w szczególności broni. Jeśli Zespół uzna to za stosowne, przedstawiciel Polski może wystąpić do HELCOM o zmiany w tym zakresie.

W tym kontekście przedstawiciel MI/DGMIŻŚ poinformował, że pod obrady grupy HELCOM HoD trafił dokument poddający pod rozagę usunięcie z portalu mapowego HELCOM kabli i rurociągów.

Przedstawiciel MSWiA zwrócił uwagę, że nawet na mapach Google wprowadzone są ograniczenia w prezentowaniu treści na temat niektórych lokalizacji np. mniejsza rozdzielczość lub zamazanie.

Przedstawiciel UM w Gdyni zgłosił wątpliwość w kontekście realizowanego projektu KPO w związku z obowiązkiem opublikowania danych i wniosków. W odniesieniu do tematyki projektu niektóre dane mogą się okazać wrażliwe i należy rozważyć sposób ich zastrzeżenia.

Przedstawiciel MSWiA zasugerował zawnieioskowanie o zgodę KE ze względu na bezpieczeństwo w obecnej sytuacji geopolitycznej lub ograniczenie szczegółowości publikowanych dokumentów.

Przedstawiciel GIOŚ zwrócił uwagę, że ze względu na liczny i różnorodny skład polskiej delegacji w HELCOM WG SEA-BASED PRESSURES może pojawić się problem rozbieżności stanowisk w podejściu do umowy w sprawie udostępniania informacji. Przedstawiciel MI/DGMIŻŚ poinformował, że każda grupa robocza HELCOM ma krajowego lidera i jego stanowisko jest wiążące. Przewodnicząca poinformowała, że na stanowisku lidera HELCOM WG SEA-BASED PRESSURES nastąpiła zmiana – obecnie jest nim Sekretarz Zespołu.

22. Przedstawienie bieżących informacji na temat działań związanych z materiałami niebezpiecznymi zalegającymi na obszarach morskich RP, w tym o projektowanych regulacjach prawnych, udziale w szkoleniach, spotkaniach i konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz otrzymanych zgłoszeniach na temat zidentyfikowanych materiałów niebezpiecznych lub powiązanych z nimi problemów. (Członkowie Zespołu)

Żaden z Członków Zespołu nie zabrał głosu w tym punkcie.

23. Sprawy różne / wolne wnioski

Sekretarz Zespołu przypomniał o obowiązku przedłożenia Radzie Ministrów sprawozdania rocznego z prac Zespołu do 31 marca 2026 r. Projekt dokumentu zostanie przygotowany w styczniu 2026 r., a następnie przekazany do uzgodnień.

Sekretarz Zespołu poinformował, że strona Zespołu została zaktualizowana. Po jej opublikowaniu w nowej odsłonie Sekretarz otrzymał od GIOŚ linki do RDSM, w związku z czym zwrócił się z prośbą o uzupełnienie wkładu na stronę Zespołu o krótką informację na temat RDSM i jej związku z zatopionymi materiałami niebezpiecznymi.

Sekretarz Zespołu przypomniał o wysłanym do uzgodnień dokumencie związanym z realizacją projektu MUNIMAP. Poprosił o zgłaszanie uwag, ponieważ zamieszczone w nim treści będą „wizytówką” Polski w projekcie międzynarodowym w zakresie zatopionej broni konwencjonalnej i chemicznej. Przedstawiciel MON poinformował, że ustosunkuje się do przekazanych treści. Podkreślił, że po opublikowaniu dokument opracowany we współpracy MON z MRiT będzie gotowym wkładem, który może być wykorzystany w podobnych opracowaniach. Ponadto poruszył kwestię kolejnego spotkania Członków Zespołu z przedstawicielami nauki i przemysłu w przyszłym roku. Byłaby to okazja pozyskania informacji, które mogłyby być użyteczne w zadaniach realizowanych przez Zespół.

Przedstawiciel MSWiA wyraził poparcie dla przedstawiciela MON informując jednocześnie, że środowisko naukowe wyraża zainteresowanie takim spotkaniem.

Przewodnicząca poinformowała, że w przyszłym roku odbędzie się konferencja kończąca projekt KPO. Można zatem połączyć te dwa spotkania z pożytkiem dla wszystkich stron.

Przedstawiciel UM w Gdyni poparł propozycję Przewodniczącej.

24. Zakończenie posiedzenia

Na tym zakończono posiedzenie Zespołu.

Załączniki do protokołu:

1. Załącznik nr 1 – Lista obecności

Dominika Dłutek-Malinowska

Sekretarz Zespołu

Natalia Zając

Przewodniczący Zespołu

1. Natalia Zając – Ministerstwo Infrastruktury
2. Kamil Rybka – Ministerstwo Infrastruktury
3. Dominika Dłutek-Malinowska – Sekretarz Zespołu; Ministerstwo Infrastruktury
4. Jan Młotkowski – Urząd Morski w Gdyni
5. Zenon Kozłowski – Urząd Morski w Szczecinie
6. Paweł Durys – Ministerstwo Obrony Narodowej
7. Roman Jaworski – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
8. Magdalena Kamińska – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
9. Cezary Falkiewicz – Ministerstwo Aktywów Państwowych
10. Maciej Kapalski – Ministerstwo Aktywów Państwowych
11. Joanna Parkot – Ministerstwo Rozwoju i Technologii
12. Robert Żurawski – Ministerstwo Infrastruktury
13. Barbara Lewkowska – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
14. Małgorzata Wierzbicka – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
15. Katarzyna Kordyka – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
16. Maria Wejs-Domżańska – Ministerstwo Spraw Zagranicznych
17. Marcin Westphal – Narodowe Muzeum Morskie